

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון פ"ג, פר' ויחי תשפ"א

שלחן שבת עם האור החיים

כלל נפלא אימתי נקרא בשם 'יעקב' ומתי בשם 'ישראל'

מנוחה ושמחה, אור ועונג, יש נשמה יתירה, וזהו שנצטוונו לנהוג בשבת בשמחה ועונג כדי שיהא מקום לנשמה יתירה לשכון, וכך הוא גם אצל יעקב אבינו, רק בשעה שהיה שרוי בתפארת אורה ושמחה נקרא בשם 'ישראל', אבל אם היה בצער ובדאגה לא נקרא אלא בשם יעקב.

בזמן שמחה - ישראל ובזמן צער - יעקב

זהו יסוד הכלל בחילוק בין שני השמות, שבכל מקום שנקרא בשם יעקב היה זה מפני שהיה שם אצל יעקב ענין של צער יגון ודאגה, ולכך לא יכל להיקרא בשם 'ישראל', וכשהיה במצב של שמחה ואושר נקרא בשם 'ישראל', ואם נמצא לפעמים שבאותו ענין נקרא פעמים כך ופעמים כך יש להתבונן ולמצוא איזה ענין של עצב ושפלות שהיה באותו הפרט שנקרא יעקב, או איזה ענין של שמחה ועונג באותו החלק שנקרא בשם 'ישראל'.

באבילות רבקה ורחל - יעקב

ונפרט בקצרה כמה פרשות המתבארות לפי זה בשינוי השם יעקב וישראל, בפרשת וישלח לאחר פטירת רבקה שיעקב אבינו היה באבילות עליה, נקרא רק בשם 'יעקב' (בראשית לה, יד-טו). וכן בשעת פטירתה של רחל נקרא בשם יעקב (שם לה, כ), ולאחר שגמר אבילותו והמשיך בדרכו נקרא בשם 'ישראל' (שם לה, כא-כב), וכן כשבא לפני אביו יצחק נקרא בשם יעקב (שם לה, כז), לפי שלא רצה הכתוב לנהוג בו שררה וגדולה בפני יצחק אביו.

באבילות על יוסף - יעקב, בפגישתם - ישראל

וכן בפרשת וישב לאחר שיוסף נעלם ממנו נקרא בשם יעקב, לפי שהיה שרוי בצער ובאבילות עליו, מלבד פעמים בודדות שנקרא בשם 'ישראל' שהיה צורך להראות את שררתו. ולאחר שהודיעוהו על מציאת יוסף נקרא בשם 'ישראל', וכן בפרשת ויגש, שלאחר שהודיעוהו על גלות מצרים נקרא בשם יעקב מלבד בשעה שנפגש עם יוסף שהיה שרוי בשמחה עצומה ונקרא 'ישראל'.

בגלות מצרים - יעקב, בשעת מיתתו - ישראל

וכן במשך כל שהותו בגלות מצרים נקרא בשם יעקב, לפי שהיה מעורב בו צער ויגון על הגלות שהתחילה אצלו, מלבד כשהגיע עת פטירתו מן העולם, שאז יש תוקף גדול לנשמה העליונה השורה באדם, כמבואר בזוהר הקדוש (ח"א ריח, ב), ולכך נקרא אז בשם 'ישראל', זהו ישוב שינוי הלשון בשני הפסוקים הפותחים את פרשתינו, שבתחילה נאמר 'ויחי יעקב וגו' ויהיו ימי יעקב וגו', כיון שהיה בגלות מצרים, ובפסוק השני נאמר 'ויקברו ימי ישראל למות' לפי שהגיע עת פטירתו מן העולם. ולפי זה יתפרש גם שינוי הלשון באותו הפסוק, וכפי שנאמר להלן 'ויגד ליעקב לאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה', שבתחילה נקרא בשם יעקב לפי שהיה במצרים, ולאחר מכן נקרא 'ישראל' לפי שהוא אמור בענין 'ויתחזק ישראל', שעשה כן לכבודו של יוסף, ולכך נאמר בו לשון שררה וגדולה.

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה וַיְהִי יָמָיו יַעֲקֹב שְׁנַיִם חַיִּים שְׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמָאתַיִם שָׁנָה. וַיִּקְרְבוּ יָמָיו יִשְׂרָאֵל לָמוּת וְגו' (מז, כח-כט).

פעמים יעקב ופעמים ישראל

פרשתינו היא האחרונה בחומש בראשית, ועוסקת בסיכום ימי חייו של יעקב אבינו ובמיתתו, זהו המקום לעמוד ולהתבונן מדוע לפעמים אנו מוצאים שנקרא בשם 'יעקב' ופעמים נקרא בשם 'ישראל', וכפי שאנו רואים בשני הפסוקים הראשונים שבפרשה, שבפסוק הראשון נאמר 'ויחי יעקב' ובפסוק לאחריו נאמר 'ויקברו ימי ישראל למות'. ולא רק בשני פסוקים סמוכים אנו מוצאים שינוי זה, אלא פעמים שאף בפסוק אחד מוזכר פעם אחת בשם 'יעקב' ופעם שניה בשם 'ישראל', כגון בפסוק (מח, ב) 'וַיִּגְדַּל לְיַעֲקֹב וַיֵּאמְרוּ הֲגַה בְּנֵה יוֹסֵף בָּא אֵלָיו וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמְטָה'.

שינוי קריאת השם בדקדוק

ואכן אף שכשנאמר ליעקב (בראשית לה, י) 'וַיֵּאמְרוּ לֹא יַעֲקֹב יֵאָמַר עוֹד שְׁמֶךָ פִּי אִם יִשְׂרָאֵל' לא היתה הכוונה לעקור את השם יעקב, אלא להוסיף לו עוד שם, ומאז ואילך היו לו שני שמות, וכמבואר בגמרא (ברכות יג, א), מכל מקום פשוט וברור, שאם כל תיבה ואות הכתובים בתורה נאמרו מפי הגבורה, ויש לדרוש גם כל תג ותג, ודאי שגם שינוי הזכרת שם יעקב וישראל בכל מקום ומקום הוא בדווקא, ומסתבר שעל פי סוד יש בזה כוונות עליונות נסתרות, אולם נראה לבאר גם בדרך הפשט, וליתן כלל אימתי נקרא בשם יעקב ומתי בשם 'ישראל'.

כשעושים רצון ה' בני ישראל'

ואמנם גם לגבי כלל ישראל מצינו שפעמים נקראו בשם בני ישראל ופעמים מכונים הם בשם יעקב, ובזה יש לפרש, שכשישראל עושים רצונו של מקום נקראים 'ישראל' שהוא לשון חשיבות ושררה, וכשאינם עושים רצונו של מקום נקראים בשם 'יעקב' שהוא מלשון עקב וסוף, אולם לגבי יעקב אבינו בעצמו לכאורה אין שייך לחלק כן, שהרי בכל הזמנים והמצבים היה עושה רצונו של מקום, ומדוע פעמים שנקרא בשם יעקב.

'ישראל' - נשמה בקדושה עליונה כנשמה יתירה בשבת

ונראה לבאר, שמה שזכה יעקב להיקרא בשם 'ישראל' הוא אחר שנשמתו המשכלת התעצמה להשיג בחינה של קדושה עליונה, ובחינה זו של קדושה עליונה היא דומה לנשמה יתירה שיש בשבת קודש לכל יהודי, וקדושה העליונה לפי רום דרגתה יכולה להימצא רק במקום האור והשמחה, המנוחה והעונג, אבל במקום צער דאגה ושפלות אינה יכולה לשרות, ולכך רק בשבת קודש שהוא יום

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

בזכותו של רבנו נפקדו לאחר עשרים שנה בן זכר

חסידים יעצה לה השכנה שתלך לספר להרבי מבעלז מכל החלום, כי הוא נמצא מרחק שני בנינים מבינתם ובתוך כך תבקש את בקשתה, אשתו של ר' פיביל עשתה כעצת שכנתה ונכנסה להרבי מבעלז עם בקשתה ועם חלומה, וצוה לה הרבי מבעלז שתסע עוד באותו יום, זה היה בט"ו בתמוז להציון של האור החיים הקדוש, ותאמר שם את כל ספר התהלים ואחר כך תבקש את בקשתה, ותבטיחי לאור החיים הקדוש שבאם יוולד לך בן זכר תקרא את שמו על שם רבנו חיים בן עטר זי"ע ועכי"א.

ובדיוק ליום השנה בט"ו תמוז נולד אצלה בן וקראו לבן בשם חיים והוא הוא הבן היחיד שלהם.

(יד אור החיים עמ' שנה)

מסופר מעשה פלא, כשבא הרבי המהר"א מבעלזא זצ"ל לראשונה בירושלים, התאכסן אצל הרה"ח ר' זלמן אשכנזי, הוא היה חסיד חב"ד, ובשכנותו גר תלמיד חכם גדול ומופלג במידות ויראת שמים ובכל מדה נכונה ושמו הר"ר פייביל, הר"ר פייביל הנ"ל, לא היה חסיד הוא התחנך בישיבות בליטא וגם ממשפחתו וכן ממשפחת אשתו לא היו חסידים.

שייכותם לחסידים היתה כרחוק מזרח ממערב, הם היו כבר נשואים יותר מעשרים שנה ועדין לא נתברכו בבנים. פעם אחת בליל היארצייט של האור החיים הקדוש חלמה אשתו של ר' פייביל שראתה את האור החיים הקדוש בחלום, וספרה האשה מהחלום לבעלה ובעלה לא התפעל מהחלום, ואחר כך ספרה האשה מהחלום לשכנתה והיות והשכנה היתה ממשפחה של

למדנו 3 דקות אור החיים הק', ונושענו!

השבת, צדו עיני מספר דפים ועלונים, והתבוננתי בהם, והתודעתני לראשונה שהשבוע הקרוב תחול הילולת האור החיים הקדוש, ועל הניסים והמופתים הגלויים אשר אירעו לאנשים, שבעת צרת לבם, פנו אל הצדיק שיהא מליץ יושר עליהם.

הרגשתי באותו רגע, סוג של הארה גדולה ותחושה פנימית שפה תהא ישועתי, (וזה קצת מוזר עבורי שאין זו דרכי כל כך) אבל ממש נמשכתי לזה, ואמרת לי לבני ביתי שיחי, בואו ונקבל על עצמינו ללמוד למשך תקופה כל יום 3-5 דקות מהאור החיים על הפרשה, לעילוי נשמת האור החיים על מנת שיהא מליץ טוב על בני, וכך קיבלנו ועשינו כבר באותה שבת.

וראה זה ישועת ה' כהרף עין, ביום ראשון קודם הטיפול, כאשר הילד עבר בדיקות דם, עינינו חזו בתדהמה, כיצד המדדים של ערכי הקרישה עלו לרמות כמעט רגילות, דבר שאף אחרי טיפול רגיל, לא היה קורה אף פעם. והילד שוחרר לביתו, ואנו מתוך הודאה ושמחה לה' יתברך, קיבלנו על עצמנו בלי נדר להמשיך להתמיד בלימוד האור החיים הקדוש. ומאז כבר

3 שנים, לא הוזקנו לאיטיות או טיפול, מלבד בדיקות דם שגרתיות, לוודא את המצב. ואף הילד שגדל מאז, החליט ללמוד מידי יום בספרו של האור החיים 'ראשון לציון' על יורה דעה, וברוך ה' ראינו גם ישועות גדולות, וגם תועלת רבה אישית רוחנית גבוהה, מעצם הלימוד בספרי האור החיים הקדוש. (נתפרסם בגליון מקבץ ניסים)

במשך כשנתיים וחצי, סבל בני, תלמיד תלמוד תורה, מפגיעה פתאומית בערכי קרישת הדם, דבר הגורם לסכנת נפשות ממש. נציין כדוגמא, שנפילת שן באופן השכיח, היתה גורמת שטפי זרמי דם גדולים יעופו לכל עבר, רחמנא ליצלן. כמוכן שבעקבות כך, הוצרכנו לעיתים קרובות לאשפז את הילד בבית החולים שניידר, לקבל במשך מספר שעות עירוי של חלקי גם חסרים לו, ולהיות מושגח ומטופל אחר העירוי עד הלילה, ואז משוחררים הביתה, וחוזר חלילה, השם ירחם.

אין לתאר את הצער והסבל שלנו כהורים, לראות את מצב הילד, אשר נאלץ להחסיר בלימודים, ונאלץ ללכת עקב בצד גודל, פן חלילה יקבל ולו מכה או שריטה קטנה, וכיוצא בזה. וכאן מתחילה הישועה הגדולה.

בני היה כל שבוע עובר לפחות 3 פעמים בדיקות דם, וביום חמישי לפני כשלוש שנים, הסמוך להילולת האור החיים הקדוש, אחר בדיקות דם "התבשרנו" שרמת הכדוריות דם של הילד, ירדה לטווח של סכנת חיים ממש, ועלינו לגשת לבית חולים לקבל טיפול, על מנת שלא יגרם לילד נזק, אם יחבל אפילו פצע קטן חלילה.

היות והיה זה ערב שבת קודש, ואילו היינו הולכים לטיפול היינו נצרכים לבלות את השבת בבית חולים, החלטתי שהילד ישאר בבית תחת השגחה 24 שעות שלי ושל אשתי, וביום ראשון ניגש לבית החולים. ביום שישי בעת סעודת

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?
כתבו לנו לפקס: 077-4702681
או למייל המערכת: p0774702681@gmail.com

חיגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

הרוצים לזכות ולקחת חלק בהפצת דברי האור החיים
נא לפנות למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681

כמו כן הרוצים לתרום ספרי אור החיים הק' שבהוצאתנו לבתי כנסת נא להתקשר: 02-8043333

